

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős-zerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnapi kivétellel.	----
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	----
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	----
Telefonszám 300.	----
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	----
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-

Bénák és diplomaták.

Statistika jelent meg arról, hogy a világháború kitörése óta tizennégy millió férfi halt „hosi halált”.

Arról nincs adatunk, hány millió lett teljesen nyomorék, minden időre munkaképtelen, hány millió lett félig nyomorék és ezentevül is hány millió ember van még olyan, aki - bármilyen hosszúéletű legyen is - egész életén át viselni fogja a háború nyomát.

Alig van már család a világon, amelyik ne gyászolna, amelyiket ne sújtana a háború fájdalma így, vagy úgy.

Az ember szíve megdobban, amikor karatlan, lábatlan, vak, vagy béma harcossal találkozik. Pedig ma még keveset látunk. Az elszomorító képek csak azután következnek majd, ha a háború után mind kikerülnek azok, akik ma egyes intézetekben még vissza vannak tartva.

Ezeket a szívfacsaró, elkeserítő látványokat sokkal jobban kell, hogy lássák, ismerjék a világ sorsát intéző diplomaták, mint mi, egyszerű emberek.

Erthetetlen mégis, hogy amikor mi és mindenki, aki érezni, gondolkozni tud, a béke után sóvárog, akkor legyem egypár megátalkodott, érzéstelen diplomata, aki pusztán megátalkodottságból, vagy boszuvágyból ne elégelje meg az eddigi sok-sok millió áldozatot, hanem újabb és újabb milliókat küldjön elpusztulni, meghalni, nyomorékká lenni.

Olemonceau már hazudott, tettenérték; Wilsonról bebizonyult, hogy félrevezeti Amerikát, az olasz háborúárusok - pénzért csinálták, ez már rég nem titok és dacára, hogy népeik látják, hogy minden további küldés nélkül, nem állják meg örült utjokban, hanem engedik tovább pusztítani egymást.

Vajjon még mindig nem ébrednek öntudatra a népek, vajjon még meddig gyilkol-
tatják egymást minden ok nélkül és vajjon nem jön-e

már el az az idő, hogy méltó helyére, lámpavasra juttassák azt a gonosztevőt, aki minden ok nélkül nyújtja a háborút?

Burián — külügyminiszter.

B u d a p e s t, április 17. A király tegnap este kinevezte Burián báró, eddig közös pénzügyminisztert, külügyminiszterre. Irányadó körök szerint a kinevezés csak ideiglenes, amit az is bizonyít, hogy a külügyminiszteri tárcát mellett a közös pénzügyi tárcát is megtartja. A kombinációk szerint Tisza István grófot nevezi ki a király s így Burián csak átmenetileg marad állásában.

Angol brutalitás orosz polgárokkal szemben.

B e r l i n, április 17. A Wolff-ügynökség jelenti, hogy a németek által legutóbb ejtett angol foglyok között három Glasgowban lakó orosz nemzetiségű katonát találtak, akik elmondták, hogy az angol 40-ik hadosztály katonái és orosz állampolgárok, mindazonáltal, jóllehet arról nem is tudnak, az angol kormány erőszakkal lesoroztatta őket és tihakozásuk ellenére is, kiküldte a frontra.

Poincaré a fronton.

P á r i s, április 17. A Havas-ügynökség jelentése szerint Poincaré elnök meglátogatta a Pays és Sommevidéki falvakat. Az elnök állítása szerint a legnagyobb nyugalom van mindenütt. A lakosság türelemmel várja a nagy csata végét, amelyet a brit csapatok vívnak.

Általános offenzívát kezdenek a németek.

G e n f, április 17. A legújabb franciaországi híradások annak az aggodalomnak adnak kifejezést, hogy a német hadvezetőség a legközelebbi napokban általános offenzívát indít, amire az egész fronton rendkívül megélelénkült tüzerségi tevékenységből következtetnek.

Németország álláspontja a Besszarábiai kérdésben

B e r l i n, április 17. A Lokal Anzeiger értesülése szerint a német kormány arra az álláspontra helyezkedett, hogy Besszarabia jövője nem közvetlenül német kérdés, hanem ez ügyben Ukrajnának és Romániának közvetlenül kell tárgyalnia és meggyeznie.

A birodalmi kormány ezt a felfogását az ukrán kormány kérdésre Munst követ útján hivatalosan is megerősítette.

Indorol az angol főhadiszállás.

G e n f, ápr. 16. Arra közvetlenül német agyuk tüze alatt a lakosság a környékbeli falvakba menekült el. Az angol főhadiszállást St Omersba helyezték át. Bethune és Hazebrouk fontos vasúti gócpontok két napja tűz alatt állanak. Poperinghe csomópont is a német agyuk tüzelesnek kezretébe került.

Olaszország kényszerhelyzetbe kerülhet.

— Intelem az antánthoz —

Luganó ápr. 16 Nitti olasz pénzügyminiszternek M. re Price angol újságíró előtt tett nyilatkozatát politikai körökben olybá veszik, mint Olaszországnak az antánthoz intézett utolsó intelmét. Nitti kijelentette volt, hogy Olaszország a legnagyobb áldozatosokhoz a szövetségesek érdekében, de ő maga tisztezte rosszabbul van el látva mint Franciaország, különösen elméiükben és szívében. Olaszország az előtta kérdés előtt áll:

— Élni, vagy meghalni.
Francia diplomáciai körökben azt hiszik, hogy Olaszország esetleg ehha a kényszerhelyzetbe kerülhet, hogy tárgyalásokat kell kezdenie az ellenséggel.

A görög kormány 250.000 embert mozgósított.

Zürich, ápr. 17. Milanói lapok macedóniai jelentése szerint a görög kormány eddig 250.000 embert mozgósított. Ezeken felül francia vezetés mellett új csapatok állanak kiképzés alatt.

Katonák helyett lógókat!

Bern, április 17. A Tageblatt newyorki távirata szerint a Newyork Herald haditudósítója amerikai csapatokat sürget Olaszország számára, de legatöbb annyit kíván, hogy amerikai lógókat küldjenek a m az olasz csapatok morálját nagy mértékben erősítené. Amerikának az egységes front legelső szárnyát kellene átvenni.

Alhir a bolgár-török ellentétéről.

Berlin, április 17. Egy berlini lapnak az a híre, mintha Helfferich dr. bolgár-török ellentét elsimításával foglalkoznék, való lam. A valóság az, hogy Helfferich Németország és Bulgária között felmerült gazdasági kérdéseket intézi el.

Megreformálták a tartalékos tisztek kiképzését.

— Itthon is lesz előléptetés. —

A honvédelmi miniszter 4272/eln. 3—1918. szám alatt rendeletet adott ki, amellyel lényegesen megváltoztatta a tartalékos tisztek kiképzésének eddigi rendszerét.

A katonai szolgálatra bevonuló egyéves önkénteseket a jövőben nem hagyják meg pöttesteiknél, hanem őket nyomban a kerületi tisztiiskola parancsnokságának adják át. A tisztiiskola kebelében ugynevezett ujoncosztagokat állítanak fel és ezekben az osztagokban képzik ki az önkénteseket. Az ujoncosztagnál az egyidőben bevonult önkéntesekből külön csoportokat alakítanak; egy-egy ilyen csoportban mintegy negyven önkéntes nyer kiképzést. Az önkénteseket hat nyolc hétig képzik ki; a kiképzést ugyanaz a parancsnok vezeti, aki egyúttal a tisztiiskolának is a parancsnoka.

A kiképzés után az ujoncosztag parancsnoka jelöli ki azokat az önkénteseket, akik a tisztiiskolában vezényelhetők. Ez lényeges újítás, mert eddig az önkénteseket a pöttestparancsnokok vezényelték a tisztiiskolába, míg most az a parancsnok dönt a kérdéstről, aki a növendékek kiképzését is intézte és aki az önkénteseket bevonulásuk első percétől fogva alaposan ismeri.

A miniszter rendelete alapján az elméleti kiképzés elvégzése után az önkéntesek bevonulnak pöttesteikhez. Azokat, akik a tisztiiskolát megfelelő eredménnyel végezték, az illetékes hadsereg kiképző csoportjához továbbítják, azokat pedig, akik nem megfelelő eredménnyel végeztek, a legközelebbi menetalkulathoz osztják be. — A hadsereg kiképző csoportjához bevonult önkénteseket, eltérően az eddigi gyakorlattól, ott léptetik elő.

Az első katonai kiképzés mindhárom főfegyvernemnél nyolc hétig, az elméleti kiképzés, a tisztiiskola, tízenkét hétig tart, a pöttesteinél eddig alkalmazott továbbbi képzés teljesen elmarad. A tüzérségnél a gyakorlati kiképzés négy hétig tart, részint az esetenként felállítandó tüzérségi lövésiskolában, részint a pöttesteinél, esetleg azonban már a hadrakelt sergennél.

Lelőtt katonaszökevény.

Tegnap éjjel a katonai őrszárat igazolásra szólított fel a Lengyel-utcában egy gyanúsán viselkedő katonát. A katona ahelyett, hogy igazolta volna magát, egyszerűen futásnak eredt. A járőr utána lőtt és bal combján súlyosan megsebesítette.

A póruljárt szökevényről megállapították, hogy Kiss József a neve, 19 éves és a 16 ik honvéd gyalogezred 6. századának katonája. Sebével bezállították a tanítónőképzetben levő tartalékházba.

Mávóházakban kérje a „Délvidék“-ot.

A jövő század regénye

— Szabadka: Szegedmegyében. — A kalocsai érsek székhelye: Szegeden. — Egy zsidó a főrendiházban. —

Az osztrákok gyakran megújuló fészkelődései és Seidler osztrák miniszterelnök legutóbbi kirobanása a magyarság ellen, arra indította Feleki P. János budapesti lakost, hogy Magyarország mielőbbi hathatós propagálása céljából egy új, nagy politikai párt alakításának eszméjét vesse fel, amelybe szerinte minden magyar ember belépne, aki Károly király jogára az önálló Magyarországot látke-sedik.

Hogy a nagy munka teljesen kárba ne vesszék, közlünk belőle egy-két részletet, de ezt is inkább mint kuriózumot olvasóink szórazkoztatására.

A vármegyék terjedelmében lehetőleg egyenlő nagyok legyenek, amennyire lehet, természetesen határok között, p. o.; *Bácsmegeye* terjedne északra Bajáig, keletre Zentaig; *Szegedmegeye* elterül a Duna és a Tisza között, magában foglalja: *Baja, Zenta, Szabadka és Kalocsa* városokat és az egész ka-

locsai járás középpontja: Szeged.

Van a programnak még egy pontja, amely Szegednek kíván kedvezni és pedig:

A kalocsai érsek törvényt útján köteleztessék, káptalanjával, papnöveldével költözzék át Szegedre, ott építse a növekedés és a Szentszék részére nagy bérházat, mert ez a nagy, szép és magyaros város megérdemli e tekintetben a kormány támogatását, hogy növekedjék értelemben és forgalomban. A kalocsai érsek egyúttal Szeged és Bácsmegeye püspöke is lenne.

Husz pontból áll még a program és főemeli a pápi növekedés és szervezésrendek eltörlését az új községi törvényt, a főrendiház reformját, amelyben a zsidóknak, miőt felkezelnek szintén egy helyet kíván juttatni.

Azt hisszük, Feleki ur nem veszi rossz néven, hogy csak ilyen röviden ismertetjük programját; de nekünk ez is untig elég.

A madarasi forradalom.

— 4500 korona ára üveget törtek össze az asszonyok. —

(Saját tudósításunk.) Most fejezték be a nyomozást és kihallgatásokat abban az ismeretes forradalmi ügyben, mely 10 nappal ezelőtt lázban tartotta Madarast és Bajmokat. E hó 5-én ugyanis délelőtt úgy fél 9 óra tájban Madarason mintegy 250 asszony összegyűlt a község házánál, hogy a hadisegélyt amelyet már február, március és április hónapokra nem kaptak meg, fölvegye. Az egybegyűlték nevében *Kanyó István* né bement a jegyzői irodába és a jegyzőtől az elmaradt segélypénzek kifizetését kérte. *Vidákovics Balázs* községi jegyző erre az asszonyok állítása szerint olyan durván és aljas szavakkal válaszolt neki és utasította ki, hogy amint azt az egybegyűlt asszonyokéssz meghallotta, délután az iroda bozart kapuját pusztakézzel betörte, a péziárszoba ablakait kövekkel bedobálta és folyton kiabálta: *Üssük agyon a jegyzőt!*

Vidákovics jegyző az ablakon kimászott és így menekült meg az asszonyok haragja elől. Amint azonban a női nem a jegyző futását észrevette, az után végig mind utána rohantak. A jegyző *Garajzki István* vendéglős udvarában keresett menedéket. Az asszonyok a vendéglő ablakait is bedobálták. Innen azután a jegyző lakásához mentek és itt is betörték az összes ablakokat, 2500 korona értékben. A község házán 1000, a vendéglősnél pedig 327 korona ára ablakot törtek be. Ehhez járult Klein Emil gyógyszerészkára, akihez a jegyző lakásától mentek az asszonyok. A gyógyszerész ugyanis állítólag szintén válogatott gyalázatos szavakat mondott rájuk. Mikor ezt meghallották, neki is több ablakát és sok gyógyszereszkertári üveget összetörték. Az ő kára 636 korona. Így tehát az összes kár, amelynek a megtérítését a károsultak az asszonyoktól per útján követelik, 4463 korona.

Ezt a kárt egy rövid negyedóra alatt okozta a felháborodott asszonyi népség. Mire az 5 esendőrl előkerült arra már már szép rendben szétoszlott a tömeg. Másnap a bácsalmasi szolgabírói hivatal intézkedése folytán a *Bajnok* községben rekvirálást végző katonák közül egy tiszt vezénylete alatt 100 főnyi legénység érkezett Madarasra karhatalmi segédletként, de ezeknek semmi beavatkozására sem került a sor, mert az elmaradt hadisegélyek kifizetése 6-án már meg is kezdődött.

A kedélyek tehát lecsillapodtak és most már csak még két ízben veri fel a vihar a lelkeket: egyszer a szabadkai kir. törvényszéken, amely ezt az óriási perit tárgyalja, amelyben az asszonyokat hatóság elleni erőszakkal és vagyonrongálással vádolják; másodsor pedig abban a polgári perben, melyben az asszonyoktól a károsultak kártérítést követelnek. Mind a két alkalommal elég dolgot ad majd a halóságnak mind a 250 vádlottat kihallgatni, különösen mivel mind asszonyok, akik tudvalevően még parancsszóra sem igen tudnak hallgatni.

Hétfő, kedd, szerda

KARINTHAY FRIGYES szellemességtől ragyogó mindvégig kacagtató vígjátéka

Egy krajcár története

filmjáték 3 felvonásban. Főszereplő OLÁH BÖSKE KÓVARI GYULA

Lifka moziban

Kedete d. u. 5 és este 8 órakor.

Ki drágítja a cipőbőrt?

— Le kell tagadni az árdrágitát. —

(Saját tudósításunk.) Szabadkán legujabban egy bőrkereskedő felesége csapott föl árdrágitának. — Kicsi manipulációért azonban valószínűen szigorúan meg fog bünhődni, mert majdnem a maximális ár hatszorosáért adta el a bőrt.

Az árdrágitó neve Donáth Adolfné szül. Schläger Jolán. A Donáth-féle bőrkereskedés a Deák-utca 12. szám alatt van. Ide tévedt be egyszer Hires István, akinek Donáthné másfél kvadrát fejbőrnek kikészített bokszbőrt 3750 koronáért adott; Bukovics Amál pedig ugyancsak Donáthnétól 3 és fél kvadrát bőrt vett 70 koronáért. Az üzlet megkötésekor azonban Donáthné — elég ügyellenül — több taou előtt is arra tanította ki Bukovics Amált, hogy ha bármely hatósági kézbe kerül a bőrt, hogy vesse a bőrt, azt kell mondania, hogy kvadrátját 350 koronáért. (Holott ő 25-ért adta csak oda.)

Mikor Donáthné, kit nevezett megkároítottak árdrágitás miatt a szabadkai rendőrkapitányi hivatalnál följelentettek, legelőször kihallgatták, e eselekményét beismerte és — valószínűen zavarában — semmit sem tudott fölhozni védelmére. Az ügy tárgyalása még később lesz.

Hét hizott disznót elkobozták.

De a községi elöljáróság visszaadta.

(Saját tudósításunk.) Furesa koponyájú emberek lehetnek az egyik bácsalmi község elöljáróságának a tagjai. A miniszteri rendelet értelmében elkobozt disznókat ugyanis visszaadták tulajdonosaiknak, de hogy miért, azt maguk sem tudják megmondani. Talán megsajnálta a kibőgő embereket. Az eset Felsőszentivánon történt Egyik éjjel a esendőrlök a községi bíróval együtt bementek Schönwald Pongráé udvarába, ahol gyanús rőfogást hallottak. Találtak is két kocsira fölrakva 7 drb hizott sertést, amelyekről később kitudódott, hogy azokat özv. Karagity István bájai lakos akarta még napfölkelte előtt a sötétben fuváros kocsikon Bajára szállítani.

Karagityné is hamarosan előteremtették és 5 beismerte, hogy 4 hizott Szarvas Ferenctől, 3-at pedig Schönwaldtól vett a saját és Zsivánovics Julianna bajai lakos részére azért, hogy azoknak a húsát üzletükben kimérjék.

Beismerte azt is, hogy vásárlási engedélye és szállítási igazolványa nincsen, sőt még passzust sem kért az állatokhoz.

Miniszteri rendelet értelmében, minthogy kihágást követtek el, elkobozták a disznókat és azokat további megőrzés végett a bírónak adták át. Másnap azonban az történt, hogy a községi elöljáróság — eddig még ki nem derített okból — visszaadta a disznókat a volt tulajdonosoknak a rendelet ellenére, mert hiszen azok is éppoly bűnösök, mint a vevő. Egyelőre csak a vásárló asszony ellen tettek följelentést a bajai szolgabírói hivatalnál.

Vörö

A hiv...
th, hogy...
ceg, mi...
reszt Eg...
korona...
Egyletén...
bőru a...
köl sz...
ismerésé...
ékitmén...
díjment...
fer Ant...
gondnok...
lékos sz...
és Brwst...
nagyoku...
desnek...
nek, Fü...
hadnagy...
Szadaas...
sán szes...
Alajos...
Ignác al...
Lakott V...
Sándor...
szel né...
Marezek...
gármest...
kath. f...
Nemece...
sanyi A...
igazgató...
árrend...
főles Du...
gazgató...
gatónak...
Tyrius...
nek, dr...
főhadnag...
ezredes...
őszergy...
vidéken...
.....

A ka

(Saját...
zör azó...
zánk, a...
ök. Ezt...
gy fejez...
z kiabá...
egy töl...
án Ely...
nazu Baj...
árság...
on les...
ter Bela...
os min...
gy szól...
.....

Me

zárésát...
De eh...
ashoz...
s fűzött...
an volt...
s, aki a...
ól a fel...
Enekek...
olványa...
tiderült...
zinder l...
ény, ak...
neg Buc...
A föl...
ényt be...
endősé...
.....

Bácsk

A „J...
Zombo...
Szabad...
krusító...
.....

Vöröskeresztes kitüntetések.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy Ferenc Szalvátor főherceg, mint az osztrák Vörös-Kereszt Egyület és a magyar szent korona országai Vörös-Kereszt Együletének védnökhelyettese a háború alatt a katonai egészségügy köül szerzett kiváló érdemeik elismerésül, a Vörös-Kereszt hadi-ékitményes II. osztályu jelvényét díjmentesen adományozta: Adorfer Antal élelmezési raktári fő gondnoknak, Baltay Ferenc tartalékos századosnak, Birling Ernő és Brast János népfőlkelő főhadnagyoknak, Cindric Iván alezredesnek, Fáth Ferenc apátplebánosnak, Füzü Béla Zoltán tartalékos hadnagyoknak, Horváth József népfőhadnagyoknak, Königstättler Dusan szeszgyárosnak, Krauthacker Alajos századosnak, Krompszky Ignác áll. polg. isk. igazgatónak, Lázott Vilmos főhadnagyoknak, Máty Sándor alezredesnek, Mayor József népfőlkelő főhadnagyoknak, dr. Marczekovich Imre helyettes palgármesternek, Megyesi Ferenc kath. főgimnáziumi igazgatónak, Nemecse Pál századosnak, Nemesvári Adél áll. polg. leányiskolai igazgatónak, Pamlényi Gábor háttrendőrségi tanácsosnak, dr. Rüdics Dusan gör. kel. főgimnáziumi igazgatónak, Sblheibel Károly igazgatónak, Teubner János gyárosnak, Tyrius Mihály gör. kel. főesperesnek, dr. Winkler Elemér szkv. főhadnagyoknak, Zeidler Károly alezredesnek és Ziegler Ferenc közsérgyáros és műszerésznek, Ujvidéken.

A katonaszökevény főháboredása.

— „Menjenek olaszt zavarni, ne szárazsá! —
(Saját tudósításunk.) Legőbbzör azoknak van a legnagyobb zájuk, akik a legnagyobb bánók. Ezt egy jó közmondásunk gy fejezi ki: Akinek a háza ég a kiabál legjobban.
Igy történt ez a napokban Bában Egy vadásztársaság érkezett haza Bajára vonaton és amint a társaság tagjai, puskával a vállukon leszálltak a vonatról. Szakszinder Bela tizedes, bátmonostori lakos minden ok nélkül guanyosan gy szólt feléjük:
— Menjenek olaszt zavarni, ne szárazsá!
De ehhez a barátságos felszólításhoz még iszonyu káromkodást s fűzött. A vadászok társaságában volt véletlenül egy őrmester, aki azután igazolásra szólította őt a felháboredott katonát.
Enek azonban semmiféle igazolványa sem volt és csakhamar kiderült, hogy a káromkodó Szakszinder katoná még pedig szökevény, aki 2 nappal azelőtt szökött meg Budapestről haza.
A felháboredott katonaszökevényt bekísérték a bajai katonai-érendőrségre.

Délvidéki utasok figyelmébe!
A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap-írásitól.

NAPI HIREK.

Ragyoghat a napfény...

Édes napsütéssel, virág illatával Telvo a határ.
Kéklő levegőben, dallal a szívében Kis madárka száll.

Kacaghat a napfény, ujjonghat madárdal,
Az én szívem gyászol:
A Piave mellett, szívében golyóval
Ő ott fekszik, távol...

Biermann Mariska.

— Elhunyt jómódu asztalos. Tegnap délután elhunyt egy közismert szabadkai iparos, Tary Zsigmond, asztalos mester. A közismert jónévű asztalos tegnap még jó kedvvel végezte munkáját. Hazatérve, hirtelen rosszul lett és meghalt. Az elhunytban Tary István anyakölyvvezető testvérét, Gál Ignác postafőnök pedig sógorát gyászolja. Temetése holnap lesz a VI. kör Gispár-utca 201. sz. alatti gyászházban.

— Kitűnő es. A király az el-lenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül Zsilinszky Mihály egy honvéd gyaloghadosztályánál beosztott 4. honvédhuszárszredbeli tart. főhadnagyának a 3. osztályu katonai érdemkeresztet a hadiékítménnyel és a kardokkal adományozta.

— Dr. Kosztolányi Árpádot felmentették a katonai szolgálat alól. Nemrégiben megittuk, hogy Kosztolányi Árpádot, Kosztolányi Árpád főgimn. igazgatót a miniszter a szegedi gyermekmenhely felügyelő orvosává nevezte ki. Dr. Kosztolányi a háboru kitörése óta mint főorvos, katonai szolgálatot teljesít és több kitüntetést is kapott most mint értesülünk a veszi hivatalát, a katonai szolgálat alól ugyanis felmentették. A kiváló gyermekorvos holnap érkezik Szabadkára és pár napot itt tölt szükinél.

— Vázsonyi-Strasserné. Az egyik Budapestben van, bársonyszékben ül, a másik Nagyváradon és börtönben ül. Ismered kedves magyarom, mindkettőt. Strasserné a nagyváradi katonai kórházak élelmezési szállítója volt. Azoknak a beteg katonáknak szállított ő elelmet, akik otthon hagyták meleg otthonukat, szerető hűvesüket, gyermekeiket, szüleiket, mert veszélyben volt a háza. Atélték a háboru összes iszonyatos kínjait. Feláldozták egészségüket, tonkretették magukat csak azért, mert magyarok voltak. Ezeknek a beteg visszátérő katonáknak adott rossz, emészthetetlen ételeket Strasserné. Ezeket a hősokeket kínozta ő tovább is. Ezeknek a haladókló magyar vértanúknak nyújtott ő kínjaik csillapítására epét.

— Strassernét a kuria öt évi fegy-házzal sújtotta gyalázatos tettéért. Kerékbetörés helyett csak öt évi fegyházat kapott. — Tévedsz, kedves magyarom! Nagyon tévedsz! Nem ül le az öt évi fegyházat Strasserné. Fontos okból a szabadságvesztés büntetését félbeszakította (magyarul szólva szabadon boesáttatta) az igazságügyi miniszter, Vázsonyi.

— Szombaton nem dolgoznak a zsidók. A Külügy-Hadügy jelenti: A katonai parancsnokságoknál és

hatóságoknál alkalmazott izraelita vallásu női munkaerőknek, valamint a női munkaerők módjára alkalmazott férfi munkaerőknek — amennyiben kórik — szombaton szolgálatmentességet fognak engedélyezni. Az illetőknek azonban vasárnap, továbbá más vallásuak ünnepnapjain rendes szolgálatot kell teljesíteniök.

— Hogyan mentik fel cipészüket a sándoriak? A sándori polgárok kemény kőbe ütik most — mint ők maguk mondják — a fejszéjüköt. Sokat törték a fejszéket, hogyan lehetne Sándor részére szerezni egy ügyes cipészt, míg végre eszükbe jutott, talán meg lehetne próbálkozni a legutóbbi sorozásig minden alkalommal alkalmatlannak talált Szebenyi Mártonnal, aki a derék sándori polgárok részére — a legmesszebbmenő közbizalomnak örvendő — a legutóbbi napokig is készítette a cipőket. Most, mióta Szebenyi a 8-as huszároknál szolgál, a sándoriak tele vannak panasszal. Ez volt a legfőbb indító oka annak, hogy fölmentése érdekében akciót indítsanak, melyet olyképpen igyekezzenek elérni, hogy aláírás-gyűjtő levek valamennyien hozzájárulnak ahhoz a kérelemhez, — melyet a városhoz fognak beadni — hogy Szebenyt, aki egyébként segédszolgálatos, meantsék fel Sándor részére, mert ez a városrész cipész nélkül van.

— Meghaltak: Simon Mária 7 éves, Vujkovic L. Márk 40 éves, Matkovic Vazul 82 éves, Geilach Károly 8 hónapos, Király Julianus 2 éves, Ernődi Rozál 17 éves.

— A Drina újabb két bicskai halottja. A már kiemelt „Drina“ból kiszedték halottak között még két bicskai lakos hulláját talál-ták meg. Az egyik Gulyovics Ignác 33 éves, a másik Rócz Pálné, mindketten bujai lakosok. A „Drina“ eddigi áldozatainak a száma ezzel 42-re emelkedett.

— Betörő 86 os baka. A fővárosi katonai rendőrség elfogott egy többtagu katonaszökevény társaságot, amelynek egy 86. gyalogezredbeli katoná is tagja volt. A banda Temesváron, Czeglódon és Budapestben több betörést követett el, míg végre a katonarendőrség lefűllete öket.

— Akit meglep a felesége. Bajmóki tudósítónk jelentése szerint ott H. J. 62 éves gazda panaszt tett a csendőrségen, mert ismeretlen tettes szobájából a szekrényből 820 korona készpénzt elloptott. Miután azonban a nyomozás folyamán megállapítást nyert, hogy a lopást a panaszos törvényes felesége követte el, akivel 3 hét óta elváltak öi, a férj a feleség ellen nem kívánta az eljárást és így a további nyomozást abba-hagyták.

— A nádtermés lefoglalása. A kormány legutóbb egy rendeletet boesájtott ki, amelyben kimondja, hogy az idei nádtermést lefoglalja. A lefoglalt nádterméssel a Takarmányforgalmi Részvénytársaság rendelkezik. A rendelet értelmében 1918. évi május hó 1-ig minden törvényhatóság első tisztviselője köteles a törvényhatósága területén lévő nádasokról jelentést tenni az Állat- és Takarmányforgalmi Részvénytársaságnál. Azon községekről, amelynek nádterülete a 100 kat. holdat meg nem

haladja, nem kell kimutatást bo-küldeni. A rendelet továbbá megállapítja a nádért kérhető legmagasabb árakat is. Ha a kitermelést a birtokos saját költségén végezte, május és június hónapokban vágott nád ára vasúthoz vagy hajóállomáshoz szállítva métermázsánként 18 korona, később vágott nádért ugyanolyan körülmények között 14 korona. Ha a kitermelést nem a birtokos, hanem a Takarmányforgalmi iroda végezteti, május és június hónapban vágott nád ára száritott állapotban métermázsánként 6 korona, a később vágott nádé szintén száraz állapotban 4 korona.

— Ha a Róka alszik. Még a rókát is elcsipik ha alszik. Igy történt a minap Csikérián is, ahol Róka Mihály népfőlkelő déiben a háza végénél levő szalmakazal tövében aludt. Az alvó embert a csendőrök igazolásra szólították föl. Róka koma azt mondta, hogy szabadságon van és mindjárt ki is hozza a szobából szabadságes levelét. A levelet azonban nem találta — mert nem is volt neki — s ezért az ablakon kiugrott és szökni próbált. De a csendőrök elfogták és mivel kiderült, hogy december óta szökevény, átadták a katonai parancsnokságnak.

Színház.

A „Hotel Imperial“, melyet ma este mutat be színtársulatunk, bizonyára nálunk is szenzációt fog kelteni. A darabban játszik színtársulatunk összes személyzete Nádasy igazgatótól kezdve. Aanyi bizonyos, hogy az „Ocskai brigádéros“ óta nem volt a színházunk ilyen nagyszabásu darabja mint a „Hotel Imperial“ amely az első jelenettől kezdve mindvégig a leg-érdekesítőbb. Ez uton is figyelmeztetjük a közönséget hogy a „Hotel Imperial“ előadásán való pontos megjelenésre, mert az előadást pont nyolc órakor megkezdik.

Ifjusági előadás. Szombaton d. u. színter kerül Moliere nagyszerű klasszikus vigjátéka „A képzelt beteg“, melyben a főszerepeket H. Lengyel Irén, Nádasy, K. Pintér Irma, Kényes Margit, Komlós, Remete, Rónai, Tibor, Hidvégi, Kürti, Garai és Torma fogják játszani. Az előadás előtt Matkovic Béla felsőkereskedelmi iskolai tanár szabad előadást fog tartani.

„Cigányprimás“ felújítása. Szombaton újítja fel színtársulatunk Kálmán Imre nagyhatásu operettjét a „Cigányprimást“, amely annak idején oly nagy sikereket aratott és kedvence műsordarabja volt színházunknak. A szerepeket ezen az előadáson is Remete Géza fogja játszani, aki annak idején ezt a szerepet nálunk nagy sikerrel kreálta. A többi főszerepeket Révész Ilonka, Holdy Juci, Nádasy, Torma, Komlós, Rónai, Kürti és Tibor játsszák.

Szerkesztő:

BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Képzőművészeti Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájaiban Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám

Közgazdaság.

A törköly átvételi ideje. A pénzügyminiszter rendelete értelmében minden központi szeszfőző vállalkozója a betaposott szőlőtörkölyt legkésőbb május 1-ig tartozik átvenni. Mivel a központi szeszfőzők egy része csak az utolsó hetekben kezdte meg működését, így ki van zárva, hogy a törkölyt átvehesse vagy elszállíthassa. Átvétel alatt azt kell érteni, hogy a törköly, sulya pontosan megállapítandó és ára a tulajdonosnak kifizetendő. Az elszállításra nézve esetleg külön megállapodást lehet létesíteni, de az apadási vagy romlási veszteség ezentul feltétlenül a szeszfőzőt terheli. Célszerű, hogy azok a központi szeszfőzők, melyek május 1-ig nem fogják a törkölyt átvenni, már most távirati kérelemmel forduljanak a pénzügyminiszterhez, hogy az átvételi határidőt részükre kivételesen hosszabbítsa meg.

Uj-cégek a Bácskában **Baja:** Perlesz Jakab élelmiszer, fenyvesi Elek fűszer, Salamon Sándor Sámuel gép, **Szabadka:** Báics és Malusev divatárú Petyerits Dániel kézmű, Hütter és Rockenstein bővíd- és szövatarú, **Ujvidék:** Leheiz Károly kocsigyára, **Zenta:** Fränkel Izrael szappanfőző.

Élelmiszerek külföldre való feladása — félévi elszárással büntethető. A kormány a nagy élelmiszeresempészet megakadályozására ma rendeletet tett közzé, a melylyel hat hónapig terjedhető elszárással büntethető kihágásának minősíti, ha világi elelmi vagy egyéb közszükségleti cikket az ország határain túl eső helyre postán felad. A posta a feladott csomagot ellenőrizheti és az az alkalmazottja a postának a ki a készleteket fölfedezi az érték 1/10-ét kapja.

15 kupa jó karban lévő

szőlő

egy tagban egy kisebb-szerű vilava, szabad készítő eladó, a halasi tuczkában, a gyvrt főnökné Juhász Kér. János V. k. Bethl-utca 826. a. h. sz.

Harisnyáit

javíttassa „Róza” varrott fejjelssel. Párónként 240 K. Törvényesen védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejjelést és javítást elfogadjunk. Gyűjtőhely: **Pázmány utca 34. sz.**

Felhívás.

Felhívának mindazon szőlőtermelők és itálmérők, kik a birtokukban levő szőlőtörkölyt és borseprüt még nem szállították be, hogy ezeket legkésőbb f. évi április hó végéig a központi szeszfőződéknél (közkórház vasut állomás mellett) szállítsák be mivel a pálinka főzés főzdében Átvételi nem fog.

Szabadka, 1918 április hó 16-án
Buczka szabadkai gyümölcs értékesítő és központi szeszfőző szövetkezet.

Borpárlat

fejtett borokból, égetett pálinka minden mennyiségben kapható. **Schorr Ottó szeszáru nagykereskedő**

— SZEGEDEN —

ELKELT!

E hirdetés csak a földhírtokot eladni, vagy venni akaró közönséget érdekli!

A Jászapáti Gazdasági és Iparbank Részvény Társaság tulajdonát képezett, Szilágymegyében levő zárt és nyitva tartó birtokok elkeltek. Az eladást a tulajdonos pénzügyintézet megbízásából a Nagy Lajos Országos Adásvételi és Reklámváltalata Debrecen — közvetítette és bonyolította le lelkiismeretes becsületességgel egy az eladó, mint a végteljes megelégedésére.

E vállalat fennáll 18 év óta. Minden megbízást maga a tulajdonos intéz el személyesen. Adásvételi megbízásokat elfogad költség-előleg nélkül! Központi Iroda: Debrecen, Csapó-u. 19. sz. Alapították 1900-ban.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás osökkenése nélkül csakis

Tungsrám félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsrám-lámpákat.

Ajánlom az ép most beérkezett, kipróbált garantált legmagasabb fokú, csiraképeséggel író fajtisza és fajzatos káposzta- és kalarábmagvakat, a következő fajokból:

Bulgár óriás késői káposzta.

Elismert legjobb téli káposztafaj. **1 kiló 400.— korona.** Nagyobb szükségletnél külön levélbeli ajánlat

Késői kék Goliáth-kalaráb.

1 kiló 700.— korona. Vetőma: szükséglet káposztánál kat. holdanként 1/2 kiló, kalarábnál 3/4 kiló. Téli használatra mindkét főzelékfajta április közepétől május végéig vetendő és júniusban állandó helyére ültetendő, őszig tökéletesen kifejlesznek és a legjobb terméseredményt adják. Korábbi vetésnél illetve kiültetésnél a káposzta túlfajlik és kirepedezik, a kalaráb pedig elfásul.

A várható terméseredmény kat. holdanként káposztáért 250 mázsa, eladási ár a 40 kor. 10,000 korona, kalarábnál 200 mázsa, eladási ár a 60 korona 12,000 brutto bevétel

Műhle Arpád udvari szállító nagykereskedő **Temesvár**

Viszhetőségét, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCHE eredeti törv. védett

„SKABOFORM — BARKAZSIR.”

Nincs szaga Nem piszkos. Mindig eredeti speciális dr. Flesch-féle kérjünk. Po. b. tégely 230.-korona. nagy tégely 4 K. csaldó adag 11 korona. Szabadka és vidéke részére főraktár:

DECSY GYULA

Szent Terézia városi gyógyszerár I. kör Deák-utca. (Kis kápolna mellett)

Vételnél a SKABOFORM védjegyre ügyeljünk!

Papírspárga.

kilógrammonként

10 Korona.

Klein Géza cégnél

Szabadka

Bercsényi-u. 5.

Vessünk a legmagasabb áron HASZNÁLT TENNYÉRYVERET

regényeket, régi ujságpapirt kuléra. Amíg raktáron van Vergé-papírból készült oigarettafüvel 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenkint

Családi és táberi levelezésre 100 papír és 100 boríték 5 kor. Palicsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fill. ér.

Művészlapok 10 fill.-től. 20 fill. igen nagy választék, viszontelárusítók részére papírek, írészerek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószersz- és papírkereskedő Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

Palicson kiadó

nyírra 2 butorvett szeba, killez killez a Nagy Ferenc-villában. (Földművelés kola mellett.)

MENETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	8:01P
	12:24
	4:12
Budapestre ind. délelőtt	10:15P
délután	1:55
éjjel	11:53
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:02P
Zomborba ind. éjjel	8:14P
	8:38
Ujvidékről érk. délelőtt	7:46
délután	1:21
éjjel	10:53
Ujvidékre ind. délután	1:44
éjjel	8:28P
	4:26
Szegedről érk. délután	12:42
éjjel	8:06
Szegedre ind. délután	1:00
éjjel	12:15P
Cservenka—Gombosról érk. éjjel	8:07
Cservenka—Gombosra ind. éjjel	4:41
Zentáról érk.	1:05
Zentára ind.	4:33
Bajáról érk.	8:03
éjjel	8:26
Bajára ind.	7:09
	6:28
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:43

A *-gal jelölték gyorsvonatok. Az éjjei idő: os a 6 tól reggel 6-ig

Egy jó házból való fiút

nyomdász-

tanoncnak

fizetéssel felvesz a SZENT ANTAL nyomda

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és téli velour-, netezbársouy-, selyemkalapok nagy választékban megérkeztek utolérhetően olcsó árban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, virág- és tolltűzők. Gyászkalapok minden árban. Atalakítások, díszítések legolcsóbb árban, ugyzintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

Műtermemben

a legszebb kivitelben készítek: reprodukciókat, nagytáblákat, kisebbítéseket, másolatokat, diapositívokat, retusálást és amatőr felvételek kidolgozását jutányosan.

Sulyok Laura

fényképész. (A barátok temploma mellett)

Izléses és olcsó üzleti levélpapírok és borítékok a

Szent Antal nyomdában

szerezhetők be.